

ERITYISPEDAGOGIIKAN PERUSOPINNOT 25 op

Opetussuunnitelma lv. 2024–2027 / Avoin yliopisto-opetus

Osaamistavoitteet

Erityispedagogiikan perusopinnot suorittanut opiskelija ymmärtää erityispedagogisia ilmiöitä ja näkökulmia yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasoilla sekä eri elämänvaiheissa ja tuntee erityispedagogiikan tieteenalan keskeisiä käsitteitä ja teoriasuuntauksia.

Sisältö

Perusopintoihin sisältyvät seuraavat opintojaksot:

Erityispedagogiikan perusteet 7 op

Oppimisen edellytykset ja haasteet 4 op

Moninaisuus ja eriarvoisuus yhteiskunnassa 7 op

Erityispedagogiikan perusopintojen kirjallisuus 7 op

Arviointi

Opintokokonaisuuden arvosana (asteikko 1–5) muodostuu opintojaksojen painotetusta keskiarvosta.

Lisätiedot

Opinnot aloitetaan ja niitä jatketaan aina voimassa olevan opetussuunnitelman mukaan. Opinnot suositellaan aloitettavaksi Erityispedagogiikan perusteet -opintojaksolla. Perusopintojen opintokokonaisuus 25 op (arvosana) ei vanhene. Opiskelijan suorittamat perusopintojen opintojaksot vanhenevat, mikäli opiskelija on suorittanut perusopinnoista enimmän osan (vähintään 13 op) ennen vuotta 2017. Vanhentuneet opinnot päivitetään suorittamalla yksi perusopintojen vanhentunut opintojakso uudelleen, tai jos vastaavaa opintojaksoa ei ole enää tarjonnassa, suoritetaan jokin muu perusopintojen opintojaksoista. Kyseinen opintosuoritus tallennetaan opiskelijan opintorekisteriin, mutta siitä ei saa opintopisteitä.

PEDA0012 Erityispedagogiikan perusteet 7 op

Vastuuhenkilö

yliopisto-opettaja Linda Maria Laaksonen

Osaamistavoitteet

Opiskelija tuntee erityispedagogiikan historiallisia ja teoreettisia kehityslinjoja, sitä ohjaavia periaatteita sekä erityispedagogiikan osa-alueet varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen. Opiskelija tietää erityispedagogiikan keskeisiä käsitteitä ja alan lähitieteitä. Lisäksi opiskelija osaa määritellä tuen tarpeita ja tunnistaa tukea tarvitsevien henkilöiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan välisiä rakenteellisia suhteita. Opiskelija on perehtynyt erilaisiin palvelujärjestelmiin sekä vammais-, koulutus- ja sosiaalipolitiikkaan.

Sisältö

- erityispedagogiikan arvopohja, ideologiat, periaatteet ja suhde lähitieteisiin
- koulutuksellinen ja yhteiskunnallinen inklusio kansallisesta ja kansainvälisestä näkökulmasta
- inklusiivinen kasvatustapa ja pedagogiikka elämänkulussa
- lainsäädäntö ja erityiskasvatukseen liittyvät palvelut
- vammaispolitiikka

Suoritustavat

Essee, Harjoitustyöt

Harjoitustöinä opiskelija tekee tutustumiskäynnin ja casetehtävän, jotka raportoidaan pienryhmä- tai verkko-opetuksessa ja osallistuu väittelyyn tai tekee kirjalliset vastineet -tehtävät.

Toteutustavat

Luento-opetus 17 t (osa tallenteina), Pienryhmäopetus/Verkko-opetus 12 t

Arviointi

Essee 0–5, harjoitustyöt hyväksytty–hylätty

Oppimateriaali

Esseen pohjana käytettävä kirjallisuus:

Jahnukainen, M. & Harrikari, T. (toim.) 2024. Lasten erityishuolto ja -opetus Suomessa. Tampere: Vastapaino. (myös e-kirjana)

Moberg ym. 2015. Erityispedagogiikan perusteet. Jyväskylä: PS-kustannus. (myös e-kirjana)

Oheiskirjallisuus:

Kivirauma, J. (toim.) 2015. Vammaisten elämä ja elämäkerta: Tulkintoja vammaisuudesta 1900-luvun Suomessa. Helsinki: Kynnys.

Määttä, P. & Rantala, A. 2016 tai uudempi painos. Tavallisen erityinen lapsi. Jyväskylä: PS-Kustannus. (myös e-kirjana)

Takala, M., Äikäs, A. & Lakkala, S. 2020. Mahdoton inkluusio?: Tunnista haasteet ja mahdollisuudet. Jyväskylä: PS-kustannus. (myös e-kirjana)

PEDA0049 Oppimisen edellytykset ja haasteet

Vastuuhenkilö

professori Minna Kyttälä

Osaamistavoitteet

Opiskelijalla on käsitys oppimista ja hyvinvointia säätelevistä kognitiivisista ja emotionaalisista ydinvalmiuksista ja niiden oppimisympäristölle asettamista haasteista. Opiskelija tunnistaa erilaisia oppimisen haasteita sekä ymmärtää niiden taustoja. Opiskelija tuntee oppimisen haasteiden tunnistamiseen ja tukemiseen liittyviä periaatteita ja toimintatapoja.

Sisältö

- kognitiiviset ja emotionaaliset oppimisvalmiudet
- oppimisen haasteiden keskeiset piirteet, taustat ja tunnistaminen
- arvioinnin ja tuen periaatteet erilaisissa oppimisen haasteissa
- oppimista ja hyvinvointia tukeva vuorovaikutus

Suoritustavat

Harjoitustyö

Harjoitustyö pohjautuu luentoihin ja kirjallisuuteen ja se voi sisältää useampia erillisiä osakokonaisuuksia yksin ja pienryhmissä toteutettuna.

Toteutustavat

Luento-opetus 24 t (luentotallenteet), Pienryhmäopetus/Verkko-opetus 6 t

Arviointi

0–5

Oppimateriaali

Oheismateriaali ilmoitetaan opiskeluoppaassa.

Lisätiedot

Opintojaksosta on mahdollisuus suorittaa pienenä osaamiskokonaisuutena myös 2 op, johon sisältyy osa luennoista ja harjoitustyö. (Ei koske perusopintokokonaisuuden opiskelijoita.)

PEDA0050 Moninaisuus ja eriarvoisuus yhteiskunnassa 7 op

Vastuhenkilö

yliopisto-opettaja Linda Maria Laaksonen

Osaamistavoitteet

Opiskelija ymmärtää moninaisuutta ja osaa analysoida eriarvoisuutta ja poikkeavuutta yhteiskunnallisesti tuotettuina ilmiöinä ja osana yhteiskunnallista luokittelua. Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa tarkastella eron ulottuvuuksia intersektionaalisina, toisiaan läpileikkaavina ja muovaavina. Opiskelija osaa hyödyntää ja soveltaa opintojaksolla rakentunutta ymmärrystään koulutuksen ja kasvatuksen erilaisissa toimintaympäristöissä.

Sisältö

Opintojaksolla tarkastellaan yhteiskunnan moninaisuutta ja eriarvoisuutta erilaiset eron ulottuvuudet huomioiden. Esimerkiksi vammaisuutta, sosioekonomista taustaa, sukupuolta ja rodullistamista tarkastellaan yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti rakentuvina ilmiöinä. Opintojaksolla pohditaan lisäksi vallan ja tiedon rakentumista ja sitä, miten poikkeavuutta ja eriarvoisuutta rakennetaan kielenkäytön avulla.

Suoritustavat

sähköinen tentti (luennot ja oppimateriaalit)

pienryhmissä toteutettava lukupiirityöskentely sekä harjoitustyöt

seminarityöskentely opinto/verkkoryhmässä (osallistumisvelvollisuus)

Toteutustavat

Luento-opetus 12 t (tallenteet), Pienryhmäopetus/Verkko-opetus 6 t, omatoiminen ryhmätyöskentely 30 t

Arviointi

Tentti 0–5, Harjoitustyöt hyväksytty–hylätty

Oppimateriaali

Opintojaksolla luetaan opettajan osoittamia ja opiskelijoiden valitsemaa tieteellisiä artikkeleita, kirjan lukuja tai muita tekstejä (ohjeistetaan opiskeluoppaassa).

PEDA8743 Erityispedagogiikan perusopintojen kirjallisuus 7 op

Vastuhenkilö

yliopisto-opettaja Linda Maria Laaksonen

Osaamistavoitteet

Opiskelija laajentaa erityispedagogista ajattelutapaansa ja ymmärrystä erityispedagogiikan tieteenalan ja kentän moninaisuudesta. Opiskelija osaa eritellä vammaisuuteen ja muuhun moninaisuuteen liittyviä kulttuurisia asenteita, arvoja ja merkityksiä sekä eettisiä näkökulmia.

Sisältö

- erityispedagogiikka eri elämänvaiheissa
- vammaisuus yhteiskunnallisena ilmiönä
- yhdenvertaisuus ja moninaisuus

Suoritustapa

Sähköinen tentti

Toteutustapa

Pienryhmäopetus/Verkko-opetus 3 t

Arviointi

0–5

Oppimateriaali

1. Olsson, P. 2018. Kaikki vähä erilaisii: yläkoulun sosiaaliset suhteet. Helsinki: Gaudeamus.

2. Harju-Luukkainen, H., Bahdanovich Hanssen, N. & Sundqvist, C. 2022. Special Education

in the Early Years: Perspectives on Policy and Practice in the Nordic Countries. 1st ed. Vol. 36. Cham: Springer International Publishing AG. Web. (soveltuvien osin)

3. Teittinen, A., Kivistö, M., Tarvainen, M. & Hautala, S. (toim.) 2021. Vammaiset ihmiset kansalaisina. Vastapaino. (myös e-kirjana)

4. Muu opettajan lukuvuosittain ilmoittama materiaali.